

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

27. april 2015

Folketingets Kulturudvalg har den 7. april 2015, efter ønske fra Kulturudvalget, stillet mig følgende spørgsmål, nr. 3 i relation til L 168, som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 7. april 2015 fra IT-Politisk Forening, jf. L 168 - bilag 4.

Svar:

IT-Politisk Forenings hovedsynspunkt er, at borgerne har ret til efter persondataloven at få slettet retsstridigt indsamlede personoplysninger, som er overført til arkiv.

Jeg har tidligere redegjort for forholdet mellem arkivloven og persondataloven. Jeg skal her uddybe, hvorfor arkivloven udelukker sletning af arkiverede oplysninger, uanset om de måtte være indsamlet lovligt eller ulovligt, samt kommentere foreningens øvrige synspunkter.

Persondatalovens § 14 er den væsentligste bestemmelse, som regulerer forholdet mellem arkivloven og persondataloven. § 14 lyder: "Oplysninger, der er omfattet af denne lov, kan overføres til opbevaring i arkiv efter reglerne i arkivlovgivningen". Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår bl.a.: "Særligt hvad angår forholdet mellem forslaget til lov om behandling af personoplysninger og arkivlovgivningen, bemærkes, at lovforslaget bygger på den forudsætning, at spørgsmålet om arkivmæssig anvendelse (behandling) af personoplysninger afgøres efter arkivlovgivningens regler herom (og ikke efter reglerne i lov om behandling af personoplysninger kapitel 4), medens de øvrige generelle regler i lov om behandling af personoplysninger finder anvendelse på arkivmæssig behandling af personoplysninger, medmindre det databeskyttelsesretlige spørgsmål er reguleret i arkivlovgivningen."

§ 14 slår fast, at den arkivmæssige anvendelse (behandling) af personoplysninger afgøres efter arkivlovgivningens regler. Bemærkningerne understreger, at det beror på en fortolkning af arkivlovens regler i hvilken udstrækning de øvrige generelle regler i

persondataloven (herunder retten til bl.a. sletning efter persondatalovens § 37) også skal gælde i arkivmæssig sammenhæng.

Hovedformålet med arkivloven er at bevare oplysninger, som har en historisk værdi eller tjener til dokumentation af forhold af væsentlig administrativ eller retlig betydning for borgere og myndigheder, jf. arkivlovens § 4, nr. 1. Det formål kan ikke opfyldes, hvis man tillader sletning af oplysninger. Det er derfor min konklusion, at arkivlovens formål om bevaring i sig selv udelukker, at der kan slettes oplysninger i arkivalierne, og at der på den måde er taget stilling i arkivloven til, at sletning af oplysninger på anmodning ikke kan ske.

At sletning ikke er muligt er begrundet i, at arkivalierne skal fremstå urørte og autentiske for bl.a. at sikre en historisk dokumentation af det skete.

IT-Politisk Forening skriver videre, at lovforarbejderne herunder betænkning 1345/1997 alene beskæftiger sig med det tilfælde, hvor personoplysningerne er lovligt indsamlede, og at forarbejderne derfor ikke med rimelighed kan bruges som støtte for, at arkivering skulle afskære borgerne fra ret til sletning af ulovligt indsamlede personoplysninger. Kravet må ifølge IT-Politisk Forening være, at en sådan indskrænkning specifikt skal fremgå af dansk lov, hvilket ikke er tilfældet.

Som sagt skal spørgsmålet afklares ud fra en fortolkning af arkivloven. Arkivloven og dets forarbejder skelner ikke mellem, oplysninger har været lovligt eller ulovligt indsamlet af den afleverende myndighed. Der kan derfor heller ikke fortolkes en forudsætning om, at retten til sletning i arkivmæssig sammenhæng er forskellig afhængig af, om oplysningerne har været ulovligt eller lovligt indsamlet, som er det, foreningen argumenterer for.

IT-Politisk Forening anfører videre, at en indskrænkning af borgerens ret til at forlange ulovligt indsamlede oplysninger slettet meget vel kan udgøre en indskrænkning af den grundlæggende ret til persondatabeskyttelse i artikel 8 i Charter om Grundlæggende Rettigheder.

Det fremgår af artikel 51 i Charteret om Grundlæggende Rettigheder, at bestemmelserne er rettet til Unionens institutioner, (...) samt medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten.

Lov om behandling af personoplysninger fra 2000 (persondataloven) implementerede Europa-Parlamentet og Rådets direktiv af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Jeg mener ikke, at en fortolkning af persondatalovens § 14, som udelukker sletning af arkiverede oplysninger, er i strid med direktivet og heller ikke med artikel 8 i chartret.

IT-Politisk Forening skriver afslutningsvist, at der overhovedet ikke består et hensyn til offentlig tilgængelighed til ulovligt indsamlede oplysninger om borgernes privatliv, og at det krænker retsfølelsen, at lovforslaget medfører, at private oplysninger om borgerne, der ulovligt er indsamlet af offentlige myndigheder, vil blive opbevaret af staten på ubestemt tid.

Jeg er enig i, at det er krænkende for retsfølelsen, hvis myndigheder ikke overholder reglerne, når der indsamles oplysninger om borgerne. Jeg er dog uenig i foreningens synspunkt om, at der aldrig bør være et hensyn til offentlig tilgængelighed til ulovligt indsamlede oplysninger. Dette skyldes, at arkivlovens formål bl.a. er at sikre bevaringen af arkivalier, der har historisk værdi eller tjener til dokumentation af forhold af væsentlig administrativ eller retlig betydning for borgere og myndigheder, og i det lys kan oplysninger være lige relevante uanset tilblivelsesmåden.

Marianne Jelved